KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

Lausunto

12.10.2021

Eduskunnan talousvaliokunnalle
TaV@eduskunta.fi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 48/2021 vp
KIRJALLINEN LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON UUDELLEEN LAADITUKSI ENERGIATEHOKKUUSDIREKTIIVIKSI

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jälj. Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi energiatehokkuusdirektiiviksi ja kohteliaimmin esittää seuraavat huomiot:

Energiatehokkuudella on suuri merkitys EU:n ja Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi ja sen vuoksi on tärkeää, että siihen liittyviä lainsäädäntötarpeita tarkastellaan. Kuluttajaliitto kannattaa yleisesti energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviä lainsäädäntötoimenpiteitä.

Kun tavoitteena on käytännössä lähes kaksinkertaistaa EU:n energiankulutuksen vähentämiselle asetetut vuoden 2030 tavoitteet, on myös kotitalouksia tuettava tässä muutoksessa erinäisin tavoin. Valtioneuvoston kannassa on esitetty, että ”direktiivin eri artikloissa ehdotettujen toimenpiteiden toimeenpano ilman, että niiden erittäin korkeat kustannusvaikutukset kohdistuvat energian loppukäyttäjiin, on kova vaatimus”. Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan vaatimus saattaa olla kova, mutta se on kaikille energian loppukäyttäjille tarpeellinen, jotta energian hinta pysyy kohtuullisella tasolla. Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan Suomen tulisi suhtautua komission ehdotukseen lähtökohtaisesti positiivisesti. Lisäksi Kuluttajaliitto kiinnittää huomiota siihen, että esimerkiksi 25 artiklan mukaisilla energiansiirtoa- ja jakelua koskevilla muutoksilla sekä mahdollisesti näille toimijoille asettavilla velvollisuuksilla ei saa olla vaikutuksia energian siirron- ja jakelun kuluttajahintoihin, jotka ovat viime vuosina jo olleet jyrkässä kasvussa.

Direktiivin ehdotuksen mukaan energiatehokkuustoimia on kohdistettava prioriteettina haavoittuvassa asemassa oleviin energiayhtiöiden asiakkaisiin sekä myös sosiaalisen asumisen asiakkaisiin. **Kuluttajaliitto yhtyy komission näkemykseen, että energiatehokkuustoimista ei saa aiheutua haittavaikutuksia näille kohderyhmille ja muutosten on oltava oikeudenmukaisia siten, että kaikki otetaan mukaan energiamurrokseen.**

Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan 21 artiklan mukaisella tietämyksen lisäämisellä on keskeinen merkitys, jotta kuluttajat saadaan mukaan energiatehokkuustalkoisiin. Kuluttajat tarvitsevat lisää tietoa omista mahdollisuuksistaan vaikuttaa energiatehokkuuteen. Kuluttajaliitto kannattaa direktiivin ehdotusta, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että saatavilla olevia energiatehokkuuden parannustoimenpiteitä koskevat ja muut asiaan liittyvät tiedot levitetään laajalti kaikille asiaankuuluville tahoille muun muassa kuluttajajärjestöille. Tietämyksen lisäämisen vuoksi myös ehdotus kotitalouksien asiointipisteistä on todella kannatettava. Näin kuluttajilla olisi saatavilla energiamurrokseen ja energiatehokkuuteen tähtääviin toimenpiteisiin apua.

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

Lausunto

12.10.2021

Ehdotuksen 22 artiklan mukaisesti kuluttajansuojan parantaminen on yksi erinomainen keino edistää haavoittuvassa asemassa olevien energian käyttäjien asemaa ja taistella energiaköyhyyttä vastaan. Kuluttajaliiton näkemyksen mukaan kuluttajansuojan vahvistaminen tulisi näkyä myös vahvemmin valtioneuvoston kannassa.

Kunnioittavasti,

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Emmi Meriranta,
lakimies, OTM